

Memo 'Trechteren: van transformatie, naar nieuwe inkoop, naar Crossroads'

Aan: BC Jeugd
Van: Frans Swinkels, Louis Teunissen, Erik Tenneij en Chern Jansen
Datum: 27-11-2024

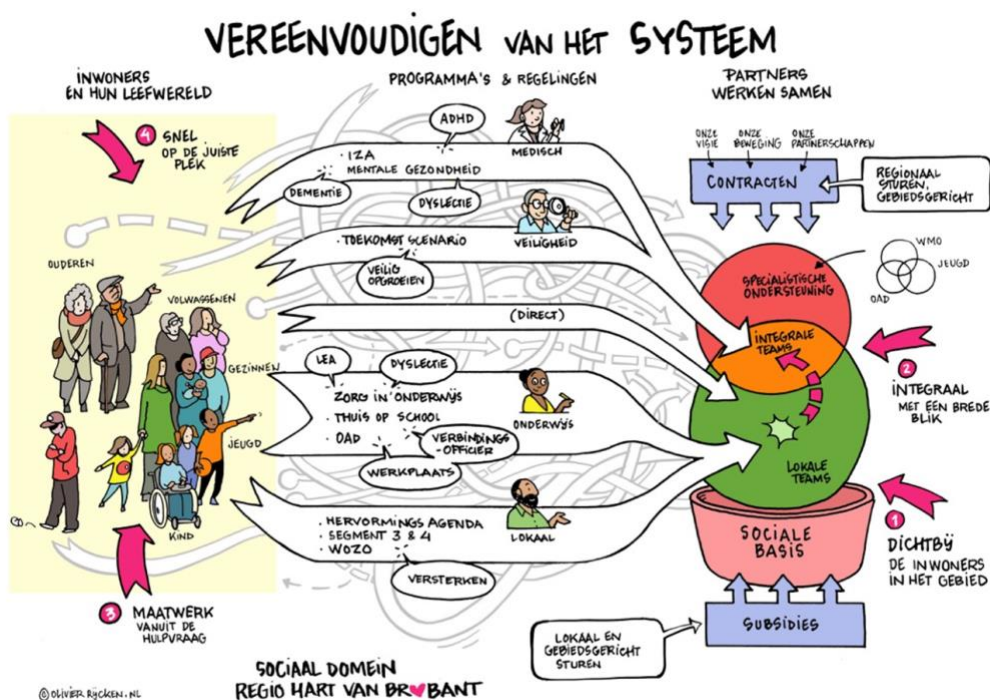
Inleiding

Volgens afspraak sturen wij u het Plan van Aanpak van Crossroads toe. De afspraken met Crossroads zijn gemaakt in de context van de brede transformatie van het sociaal domein. Ter begeleiding van het Plan van Aanpak, sturen wij u dit memo, waarin we starten met het schetsen van de brede context van de transformatie sociaal domein, om deze vervolgens te trechteren naar de nieuwe inkoop jeugdhulp en de afspraken hierin met betrekking tot de hoog specialistische jeugdhulp bij zorgcombinatie Crossroads. De transformatie sociaal domein is een landelijke opgave waaraan wij lokaal en regionaal bijdragen. De nieuwe inkoop jeugdhulp doen we samen in regio Hart van Brabant (HvB).

Transformatie sociaal domein

De gemeenten in de regio Hart van Brabant willen inwoners passende zorg en ondersteuning bieden. Toegankelijk en beschikbaar voor wie die zorg nodig heeft. Blijvend betaalbaar voor de gemeenten en daarmee de maatschappij. De gemeenten streven naar een integraal samenhangend zorgaanbod, waarin mensen geen last ondervinden van verschillende loketten of schotten in de regelgeving. Een aanbod ook dat naadloos aansluit op de inzet van het sociaal netwerk en voorzieningen in de dagelijkse omgeving van inwoners. Daarnaast helpt deze ondersteuning problemen te voorkomen door aandacht voor preventie.

De transformatie is gebaseerd op het werken aan drie belangrijke thema's nl bestaanszekerheid, kansgelijkheid en gezondheid. Jeugdhulp is met alle drie thema's nadrukkelijk verbonden.

Transformatie jeugdhulp

Elk kind heeft het recht om gezond, veilig en prettig op te groeien. Om zijn of haar mogelijkheden te onderzoeken, te dromen, talenten te ontwikkelen en het beste in zichzelf naar boven te halen "

Deze visie is door de gemeenteraden van de regio Hart van Brabant vastgesteld in de "Koers Samen met de Jeugd" (de koers) en vormt daarmee de basis voor onze samenwerking op jeugd(hulp).

Op dit moment zijn er op landelijk niveau met betrekking tot de jeugdhulp grote bewegingen gaande. De landelijke cijfers liegen er namelijk niet om; 1 op de 7 jongeren ontvangt een vorm van jeugdhulp1 (in Hart van Brabant is dit momenteel ongeveer 1 op 10, waarbij wel geldt dat landelijk dit cijfer niet altijd op exact dezelfde wijze wordt bepaald). Dit is niet alleen een probleem van gemeenten of regio, maar een maatschappelijk probleem. Landelijk wordt daarom, geïnitieerd door Rijk, gemeenten, zorgaanbieders, professionals en clientvertegenwoordigers, ingezet op een aantal verbeteringen waarvan de belangrijkste veranderingen lopen via de Hervormingsagenda Jeugd, het Integraal Zorgakkoord en het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming zijn.

1 [Meer jongeren met jeugdhulp, vooral meer tienermeiden | CBS](#)

Wat deze plannen met elkaar gemeen hebben, is dat het écht anders moet. Een kind groeit op in de driehoek van gezin, school/opvang en straat (en online). Hoe sterker en inclusiever deze basis is, hoe beter en preventiever vragen en problemen die bij opgroeien horen in het gewone leven kunnen worden opgepakt. De Hervormingsagenda Jeugd zet daarom in op het versimpelen van het systeem en het voorliggender en laagdrempeliger inrichten van hulp en ondersteuning middels de inrichting van Stevige Lokale Teams en het versterken van de basis. Gemeenten, onderwijs, (zorg)partners etc. staan hiervoor gezamenlijk aan de lat.

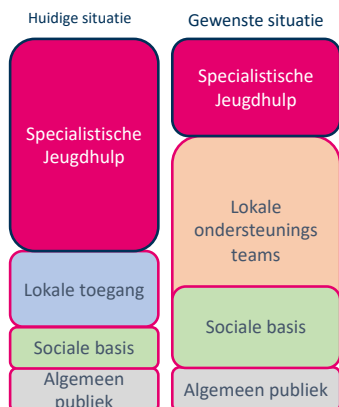
Transformatie jeugdhulp en nieuwe manier van werken

In het verleden waren meer dan 130 jeugdhulpaanbieders gecontracteerd. Dat maakte het zorgveld onoverzichtelijk en het inzetten en aanjagen van de gewenste transformatie zeer ingewikkeld. Dit was één van de redenen waarom regio HvB in 2023 nieuwe inkoopafspraken heeft gemaakt. Hierbij is de inkoop voor zowel Jeugd, Wmo als de ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding (OAD) in samenhang vormgegeven en uitgevoerd. We hebben hiervoor dezelfde uitgangspunten gehanteerd, om de verbinding tussen de verschillende delen van het sociaal domein te accentueren

De nieuwe inkoop gaat uit van samenwerking en innovatie door alle betrokken partijen: gemeenten, zorgaanbieders, verwijzers (gemeentelijke toegangen, gecertificeerde instellingen en (huis)artsen) etc. Op 1 januari 2023 zijn de nieuwe contracten ingegaan. Voor jeugdhulp hebben we de inkoop weggezet in een vijftal segmenten:

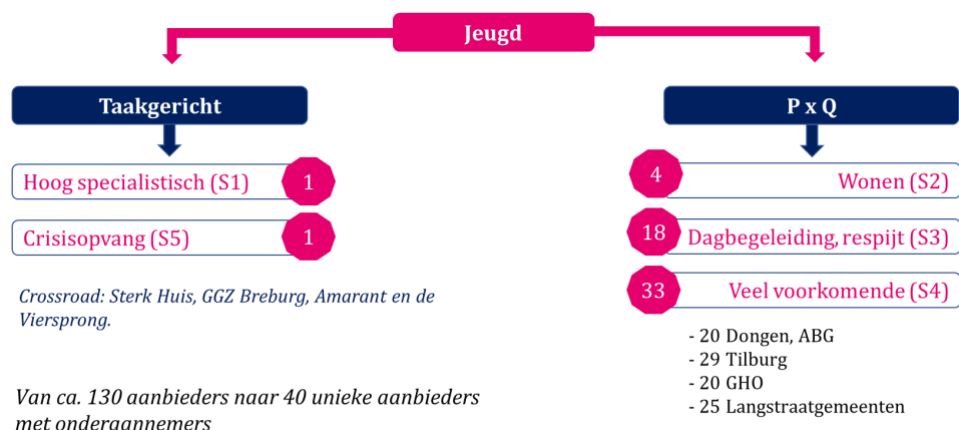
- Segment 1: hoog specialistische jeugdhulp (door zorgcombinatie Crossroads);
- Segment 2: wonen (5 aanbieders);
- Segment 3: dagbegeleiding & respijtzorg (10 aanbieders dagbegeleiding en 8 aanbieders respijtzorg);
- Segment 4: veelvoorkomende hulp (35 aanbieders);
- Segment 5: crisishulp (door zorgcombinatie Crossroads).

De segmentering is hierbij een tijdelijk instrument. De nieuwe afspraken met zorgaanbieders zijn een eerste stap in de realisering van onze toekomstvisie, waarin we streven dat in onze gemeenten gewerkt wordt met toegankelijke teams die de meeste vragen van inwoners samen met deze inwoners oppakken. Daarbij willen we een groot deel van de huidige veel voorkomende jeugdhulp (segment 3 en 4), die op dit moment regionaal is ingekocht, zoveel mogelijk aanbieden in de vorm van algemene en collectieve voorzieningen. Aanvullend op de Stevige Lokale Teams zijn er voor specialistische hulp vaste partners. Met deze partners werken we op basis van partnerschap met een vast budget. Het vormgeven aan deze visie noemen we de transformatie jeugdhulp. Deze is in lijn met de grote (landelijke) veranderingen, die vanuit de Hervormingsagenda Jeugd, het Integraal Zorgakkoord en het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming worden ingegeven.

Hoog specialistische jeugdhulp (segment 1) door zorgcombinatie Crossroads

Binnen de hoog specialistische jeugdhulp (segment 1) en crisishulp (segment 5) werken we 'taakgericht'. Dit wil zeggen dat we de gecontracteerde aanbieders een opdracht met mandaat en verantwoordelijkheid meegeven; organiseren, transformeren en sturen op de hoog specialistische jeugdhulp. Dit alles binnen een vooraf afgesproken budget.

De afspraken met zorgcombinatie Crossroads zijn gemaakt voor een periode van vier jaar (en de mogelijkheid om de afspraken te verlengen). We hebben gekozen voor een langere contractperiode, omdat we samen met Crossroads op een meer strategische samenwerking willen inzetten. Een transformatie is niet binnen een jaar gereed, daar is immers een langere periode voor nodig. De focus van de opgave bij de hoog specialistische jeugdhulp ligt op twee grote bewegingen:

1. *Beweging naar nul.* De beweging naar nul ambieert: geen uithuisplaatsingen van jeugdigen, geen plaatsingen in de gesloten jeugdzorg, geen jeugdigen/gezinnen die geen of niet de juiste behandeling krijgen doordat de noodzakelijke hulp (nog) niet beschikbaar is (geen wachtlijsten), geen suïcide en suïcidepogingen, geen separaties van jeugdigen tijdens de behandelingen, geen behandeling van jeugdigen buiten Regio HvB.

2. *De Jeugdhulp zo passend, nabij, zo thuis en 'normaal' mogelijk.* Bij dit punt willen we borgen dat er geen jeugdige tussen wal en schip valt, dat er duurzame en integrale jeugdhulp is, en versterking van het netwerk rondom de jeugdige (en zijn/haar gezin), Op deze manier bereiken we binnen het budgettaire kader het maximale resultaat voor iedere jeugdige en gezin.

Terugblik 2024 – start gezamenlijke taskforce en analyse

In 2024 signaleert Crossroads dat het aantal jeugdigen in segment 1 blijft stijgen. Hierdoor ontstaan er bij Crossroads knelpunten t.a.v. capaciteit, kwaliteit en budget. Ook de verwijzers geven aan dat zij wachttijden en wachtlijsten zien optreden. Vanwege deze zorgwekkende situatie is daarom, conform contractafspraken, een werkgroep aan de slag gegaan om de oorzaken te achterhalen en interventies te bepalen. De werkgroep is medio mei 2024 gestart, om voor de zomerperiode een eerste beeld te kunnen ophalen. De analyse bleek complexer dan verwacht. Om deze reden is in juli 2024 afgesproken te starten met een gezamenlijke taskforce. Deze bestaat uit medewerkers van de regio HvB en Crossroads. In de zomer heeft de taskforce op basis van data bij Crossroads en de regio HvB een analyse verricht. Op basis van deze analyse zijn conclusies getrokken en een aantal korte termijn interventies bepaald. De korte termijn interventies hebben zowel betrekking op Crossroads als op de samenwerking Crossroads, verwijzers - met daarbij specifiek aandacht voor de lokale teams/wijkteams - en andere partners. De resultaten van de gezamenlijke analyse zijn in september 2024 in een extra regionale radenavond en daarna in diverse raadsvergaderingen in de afzonderlijke gemeenten gedeeld.

Gezamenlijke Taskforce op 4 lijnen

De taskforce wordt in ieder geval (minimaal) tot 1-1-2026 gecontinueerd. Dit om de verandering die nodig is, te versnellen. Op basis van vier lijnen werkt de taskforce samen verder om de hulpverlening te verbeteren en de transformatie-afspraken te realiseren. De vier lijnen zijn:

- *Monitoring, financiën en korte termijn interventies:* hierin stuurt de taskforce op de afgesproken korte termijn interventies aan de hand van afgesproken prestatie-indicatoren. Binnen deze lijn ontwikkelen we ook de indicatoren verder, volgen we de financiële ontwikkelingen en werken we aan een 'objectief' budgetmodel.
- *Cliënt en Transformatie:* hierin werkt de taskforce de afgesproken transformatiebewegingen samen verder uit met daarbij aandacht voor ieders rol. Daarbij streven we naar invulling van de beide gewenste bewegingen: beweging naar nul en de jeugdhulp zo passend, nabij, zo thuis en 'normaal' mogelijk. Hierbij ook nadrukkelijk aandacht voor de samenwerking met (de ontwikkelingen bij) onderwijs en medisch domein.
- *Governance:* aanscherping van de samenwerkingsafspraken binnen Crossroads en tussen Crossroads en Regio Hart van Brabant.
- *Communicatie:* zorgdragen voor afgestemde communicatie intern en naar externe partijen.

Plan van Aanpak Crossroads

Naast het werken aan verbetering volgens de hierboven genoemde lijnen, heeft Crossroads een Plan van Aanpak opgesteld. In dit plan geeft Crossroads aan hoe zij de geconstateerde knelpunten aan gaat pakken. Dit doen zij langs de drie lijnen 'Governance en organisatie', 'Financiering en kostenbeheersing' en 'Verdere ontwikkeling van integrale behandeling'. Dit Plan van Aanpak is 15 november jl. aan de colleges gedeeld om vervolgens aan de raden te versturen.

Vervolg

Taskforce

In de taskforce gaan we komende periode aan de slag met de verdere uitwerking van het plan, met daarbij aandacht voor ieders taak en verantwoordelijkheid.

Verenigde vergadering

Daarnaast hebben verscheidene gemeenten opgeroepen tot een verenigde vergadering. De aangenomen moties hebben een verschillende benadering van de vraag. De rode draad die wij uit de moties halen, is de wens tot een gesprek over de manier waarop de raden (meer) zicht en grip krijgen op jeugdhulp in de regio. Dit is een breed vraagstuk, want dit gaat niet alleen over meer zicht op jeugdhulpaanbieders (zoals Crossroads), maar ook bijvoorbeeld over verwijzers, verwijsgedrag en partners zoals onderwijs. Op basis hiervan bereidt het regiobureau met het algemeen bestuur een verenigde vergadering voor. Op korte termijn wordt er een datum in de richting van het eerste kwartaal 2025 gecommuniceerd.

Informatie en communicatie

Tijdens de extra regionale radenavond van 25 september jl. zijn er een aantal toezeggingen gedaan m.b.t. informatie en communicatie aan de raden. Dit bespreken we graag in een volgende BC Jeugd.